

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 273/2018-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. júla 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného spoločnosťou PUCHALLA, SLÁVIK & partners s. r. o., Kmeťova 24, Košice, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Dušan Slávik, pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 CoKR 47/2017 z 22. februára 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 30. mája 2018 sa [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), domáhal vydania nálezu, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie jeho v záhlaví označených práv

rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 CoKR 47/2017 z 22. februára 2018 a ktorým by napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

2. Zo sťažnosti a z príloh k nej pripojených vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou doručenou Okresnému súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) 6. novembra 2014 domáhal, aby okresný súd zo súpisu majetku všeobecnej konkurznej podstaty [REDAKOVANÉ], vylúčil nehnuteľnosť zapísanú na [REDAKOVANÉ] vedenom Okresným úradom Rožňava, katastrálnym odborom ako [REDAKOVANÉ], ktorá sa nachádza na [REDAKOVANÉ], a je zapísaná v súpise všeobecnej podstaty úpadcu s poznámkou pod [REDAKOVANÉ].

3. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 30 Cbi/18/2014 z 12. júla 2017 žalobu sťažovateľa zamietol; svoje rozhodnutie odôvodnil najmä „*aplikáciou ust. § 79i prechodných ustanovení zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov k úpravám účinným od 1. 9. 2009 vzťahujúcim sa na konania o návrhu na vklad a skutočnosťou, že sťažovateľ neunesol dôkazné bremeno v konaní, že nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti na základe Kúpnej zmluvy zo dňa 19. 2. 2008*“.

4. Na základe odvolania sťažovateľa krajský súd napadnutým rozsudkom rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny, pričom sa stotožnil so závermi a dôvodmi uvedenými v jeho rozhodnutí, ktoré doplnil argumentáciou, že „*v zmysle ust. § 44 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov v čase overenia podpisu [REDAKOVANÉ] ako [REDAKOVANÉ], t. j. dňa 10. 2. 2014, na kúpnej zmluve zo dňa 19. 2. 2008, už nebol p. [REDAKOVANÉ] ako [REDAKOVANÉ] oprávnený nakladať s majetkom úpadcu*“.

5. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľ podal dovolanie podľa § 421 písm. b) Civilného sporového poriadku odôvodnené tým, že rozhodnutie

odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

6. Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že rozhodujúcou právnou otázkou v danom prípade bolo, či „nadobudol alebo nenadobudol vlastnícke právo na základe platnej a účinnej kúpnej zmluvy zo dňa 19. 02. 2008 momentom účinnosti zákona č. 103/2010 Z. z. bez ohľadu na to, že návrh na vklad nebol dovtedy podaný a zároveň bez ohľadu na to či bol podpis prevodcu na zmluve úradne overený a kedy. Zákon č. 103/2010 Z. z. neobsahoval prechodné ustanovenia, a teda sa vzťahoval aj na právne vzťahy vzniknuté pred jeho účinnosťou. Zmenou právnej úpravy sa zmenil právny charakter stavby, ktorej sa spor týka tak, že sa jedná o nehnuteľnosť neevidovanú v katastri nehnuteľností a pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nej sa nevyžaduje vklad do katastra nehnuteľností.“. Podľa názoru sťažovateľa okresný súd a krajský súd „nesprávne právne posúdil predmetnú vec, keď aplikoval nesprávnu právnu normu (ust. § 79i prechodných ustanovení katastrálneho zákona) a nezaoberal sa právnym posúdením nadobudnutia vlastníckeho práva k [REDAKOVANÉ] ako inžinierskej stavbe podľa katastrálneho zákona v znení zákona č. 103/2010 Z. z. resp. podľa vyhlášky Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 79/1996 Z. z., t. j. neaplikoval príslušnú právnu normu!“. Okresný súd navyše vo svojom rozhodnutí uviedol, že „konanie zmluvných strán ohľadne uzavretia samotnej kúpnej zmluvy vzbudzujú pochybnosti o platnosti a účinnosti zmluvy a o skutočnom dátume podpisovania kúpnej zmluvy. Napriek tomu však... rozhodol o tom, že navrhované dôkazy nevykoná a v konaní nevy počul svedka [REDAKOVANÉ] k predmetným okolnostiam a odmietol predloženie listinných dôkazov.“. Na základe uvedeného sťažovateľ zastáva názor, že „právne posúdenie veci súdom prvej inštancie nezodpovedá požiadavkám na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Právne posúdenie veci je vnútorne rozporné, nedostatočne zdôvodnené a teda nepreskúmateľné. Súd prvej inštancie navyše nevykonaním navrhnutých dôkazov nepostupoval v súlade s procesnoprávnymi predpismi občianskoprávnej veci... V dôsledku uvedeného došlo k porušeniu práva sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces... Nedostatočné zdôvodnenie a nepreskúmateľnosť rozhodnutia je možné vytknúť aj rozhodnutiu odvolacieho súdu.“.

II.

7. Predpokladom úspešného uplatnenia námietky porušenia základných práv a slobôd v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je splnenie všeobecných a osobitných náležitostí vyplývajúcich z § 20 a § 50 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ako aj ďalších procesných podmienok vyplývajúcich z § 53 zákona o ústavnom súde, ktoré ústavný súd skúma pri predbežnom prerokovaní návrhu na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

8. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, je kvalifikovaná princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecnými súdmi nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

9. V danom prípade sťažovateľ akceptoval subsidiárne postavenie ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd tým, že podal vo svojej právnej veci dovolanie. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť mu bola predložená predčasne, keďže existuje iný orgán verejnej moci oprávnený poskytnúť ochranu právam sťažovateľa. Po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie by totiž došlo k vzniku ústavne neakceptovateľného stavu, keď by v zásade o rovnakej veci rozhodovali paralelne viaceré orgány súdneho typu – Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) a ústavný súd (porov. mutatis mutandis II. ÚS 1/08, II. ÚS 393/2014, III. ÚS 632/2014, IV. ÚS 146/08, IV. ÚS 420/2011). Išlo by o taký stav, ktorý je v právnom štáte neaprobateľný, pretože by mohol viesť k rozdielnym rozhodnutiam v rovnakej veci, čo by malo negatívne (a len obťažne odstrániteľné) dôsledky na právnu istotu, ktorá tvorí integrálnu súčasť princípov právneho štátu.

10. Vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (IV. ÚS 177/05, IV. ÚS 180/2010). Ústavný súd preto stabilne zastáva názor, že v prípade podania opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti ústavnému súdu je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní (I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09, III. ÚS 109/2010, III. ÚS 114/2010, III. ÚS 199/2010, III. ÚS 7/2014, III. ÚS 124/2017).

11. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady *ratio temporis* ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. Za daných okolností sa ústavný súd musel zaoberať aj úvahou, aké dôsledky bude mať pre sťažovateľa prípadné posúdenie dovolania najvyšším súdom ako dovolania neprípustného. Pre tento prípad ústavný súd majúci na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie

zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd konštatuje, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní bude sťažovateľovi lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júla 2018